

Route naar werken in het primair onderwijs

Het primair onderwijs is een verzamelnaam voor het **basisonderwijs** (dat wordt gegeven op de basisschool), het **speciaal onderwijs**, **speciaal basisonderwijs** en het **voortgezet speciaal onderwijs**. Je kunt op verschillende manieren een bevoegdheid halen om in het primair onderwijs te mogen werken.

Minimale vooropleiding	Aanvullende toelatingseis	Route	Duur traject	Diploma	Bevoegdheid
vwo, hbo, wo	Geen	Academische pabo	Voltijd ± 4 jaar	BSc Universiteit + BEd Hogeschool (Pabo-diploma)	Bevoegd om les te geven als leerkracht in het primair onderwijs ³ (en gymles aan groep 1 en 2), als ook bepaalde vakken in het praktijk-onderwijs ⁴ Met aanvullend certificaat ook bevoegd om les te geven in de onderbouw van het vmbo BB/KB ⁵
hbo, wo, vo-bevoegdheid ¹	Geschiktheidsonderzoek	Zij-instroomtraject	Voltijd ± 2 jaar	Zij-instroomcertificaat van Hogeschool	
hbo, wo, vo-bevoegdheid ¹	Geen	Pabo-opleiding	Verkorte deeltijd 2 - 3 jaar	BEd Hogeschool (Pabo-diploma)	
vwo	Geen		Deeltijd ± 3 jaar of Voltijd ± 4 jaar		
Ad PEP, havo of mbo 4 ²	Landelijke toelatingstoets		Voltijd ± 4 jaar		
mbo 1, 2, 3, vmbo, overgang 3-4 havo/vwo	21+ toets		Voltijd ± 4 jaar		

Diploma	Aanvullende toelatingseis	Route	Duur traject	Diploma	Bekwaam voor
mbo 4, havo, vwo, onderwijsassistent	Geen	Ad Pedagogisch Educatief Professionaal (Ad PEP)	Voltijd en deeltijd ± 2 jaar	Mbo 5 aan Hogeschool	Kinderopvang en lerarenondersteuner
mbo 1, 2, 3, vmbo, overgang 3-4 havo/vwo	21+ toets				
mbo 1, 2, 3, vmbo, overgang 3-4 havo/vwo	Geen (bij lager/geen diploma een toelatingstoets)	Onderwijsassistent	Voltijd + Deeltijd 2 - 4 jaar (BOL + BBL)	Mbo 4 aan ROC	Onderwijsassistent (po/so/vo/mbo/bve) en Klassenassistent (so)

● Route aan een universiteit, ● Route aan een hogeschool, ● Route aan een ROC

¹ Iemand met een vo-bevoegdheid voor een schoolvak mag als vakdocent dit vak doceren in het po.

² Met een afgerond havo- of mbo 4-diploma dient de student een landelijke toelatingstoets af te leggen voor de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur & techniek. Voor studenten met een havodiploma die eindexamen hebben gedaan in deze vakken geldt deze eis niet. Het verschilt per opleiding of de student met een havo- of mbo 4-diploma ook toelaatbaar is tot de deeltijdopleiding (niet verkort).

³ Soms stellen scholen in het speciaal onderwijs als eis dat de docent een Master (Special) Educational Needs heeft gevolgd.

⁴ Met een pabodiploma mag je Nederlands, Engels, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie, verzorging, muziek, handvaardigheid, tekenen en praktijkoriënterende vakken geven in het praktijkonderwijs. Met een graad van de Pedagogische Academie (behaald tussen 1971 en 1986) mag je alleen Nederlands en rekenen geven in het praktijkonderwijs, maar ook in het gehele vmbo.

⁵ Met een pabodiploma van voor 1 augustus 2006 mag een leraar zonder certificaat lesgeven aan vmboleerlingen met een lwoo-indicatie.

Route naar werken in het primair onderwijs

Financieringsmogelijkheden*

Halvering collegegeld	Wanneer je start met een lerarenopleiding betaal je de eerste twee jaar maar de helft van het wettelijk collegegeld. Wanneer je start met een pabo-opleiding en voor een andere opleiding al halvering van het collegegeld hebt gehad krijg je één extra jaar halvering van het wettelijk collegegeld. Bekijk de voorwaarden op Rijksoverheid.nl.
Tegemoetkoming leraren	Wanneer je als student, zij-instromer of contractant staat ingeschreven en een lerarenopleiding volgt aan hbo of universiteit kun je aanspraak maken op de tegemoetkoming leraren. Bekijk de voorwaarden op DUO.nl.
Instructeursbeurs	Indien je een lerarenopleiding volgt en daarnaast minstens 20% van je werktijd besteedt aan het begeleiden van praktijkvakken als instructeur in het mbo kun je aanspraak maken op de instructeursbeurs. Bekijk de voorwaarden op DUO.nl.
Lerarenbeurs	Indien je een lerarenopleiding wilt gaan volgen, reeds over een vo- of andere lesbevoegdheid beschikt én een aanstelling hebt in het onderwijs kun je aanspraak maken op de lerarenbeurs. Bekijk de voorwaarden op DUO.nl.
Subsidieregeling tweede lerarenopleiding	Indien je een lerarenopleiding wilt gaan volgen en reeds over een vo- of andere lesbevoegdheid beschikt, maar momenteel géén aanstelling in het onderwijs hebt of niet als zij-instromer aan de slag kunt, dan kun je éénmalig een korting van 3.500 euro krijgen op het instellingscollegegeld. Lees alles over de subsidie in de Staatscourant van de overheid.
Levenlanglerenkrediet	Indien je een lerarenopleiding wilt gaan volgen, geen recht meer hebt op reguliere studiefinanciering en jonger bent dan 55 jaar, dan kun je in bepaalde gevallen aanspraak maken op het levenlanglerenkrediet. Bekijk de voorwaarden op DUO.nl.
Subsidie zij-instroom	Indien je als zij-instromer een lesbevoegdheid gaat halen kan je werkgever een bijdrage aanvragen voor jouw opleiding: de subsidie zij-instroom. Zelf kun je de tegemoetkoming leraren aanvragen. Bekijk de voorwaarden op DUO.nl.
Subsidie onderwijsassistenten	Indien je momenteel een aanstelling hebt als onderwijsassistent en een pabo-opleiding wilt gaan volgen, kan je werkgever de subsidie onderwijsassistenten aanvragen. Lees alles over de subsidie-regeling op de Wettenbank van de overheid.
Tegemoetkoming herintreders po	Indien je bevoegd bent om les te geven in het po maar de afgelopen 12 maanden niet als leraar in het po hebt gewerkt, kan je werkgever de tegemoetkoming herintreders po aanvragen op het moment dat je als leraar in het po wordt aangesteld. Lees alles over de subsidie-regeling op de Wettenbank van de overheid.

* Indien je niet in aanmerking komt voor landelijke subsidie kun je wellicht aanspraak maken op regionale subsidie (zoals bijvoorbeeld de Haagse Lerarenbeurs, de Rotterdamse Lerarenbeurs of de Amsterdamse Teambeurs).

Bekijk de website van [DUO.nl](#) voor alle subsidieregelingen en de voorwaarden.

Bekijk de website [RuimbaanvoorPO.nl](#) voor alle informatie over (werken in) het primair onderwijs.

Deze factsheet is opgemaakt en gepubliceerd in mei 2021. Het kan zijn dat opleidings- en financieringsmogelijkheden door de tijd heen veranderen. Raadpleeg voor de meest actuele situatie daarom altijd de lerarenopleidingen en de informatie van de Rijksoverheid. Aan deze factsheet kunnen geen rechten worden ontleend.